

Ücretli olarak çalışan kişinin serbest meslek faaliyetinde bulunması halinde elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi ve beyanı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[65-2013/77]-1298
Tarih	23.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-120[65-2013/77]-1298

23/08/2013

Konu : Ücretli olarak çalışan kişinin serbest meslek faaliyetinde bulunması halinde elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi ve beyanı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, İstanbul Barosuna kayıtlı avukat olduğunuz, bir anonim şirkette idari işlerde yarı zamanlı çalıştığınız ve arta kalan zamanda avukatlık mesleğini icra etmek istediğiniz belirtilerek, şirket bünyesinde yarı zamanlı çalışırken dava avukatlığını da yaparak serbest meslek geliri elde edilmesi durumunda vergi mükellefiyetinin nasıl olacağı ve serbest meslek gelirin e ilişkin beyannamelerin internet aracılığıyla nasıl beyan edileceği hususlarında bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde; her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançların serbest meslek kazancı olduğu ve serbest meslek faaliyetinin sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olarak tanımlanmıştır.

Mezkur Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise; kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hüküm altına alınmış olup, fıkranın (1) numaralı bendinde göre ise "Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre" vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre serbest meslek kazancı kapsamına giren ödemelerden sorumlularca %20 nispetinde gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Anılan Kanunun 85 inci maddesinde, mükelleflerin ikinci maddede yazılı kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazanç ve iratları için bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça yıllık beyanname verecekleri, bu kanuna göre beyanı gereken gelirlerin yıllık beyannamede toplanmasının zorunlu olduğu hüküm altına alınmış olup, 86 ncı maddesinin bir numaralı fıkrasının (b) bendinde, tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler (birden fazla işverenden ücret almakla beraber birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103'üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dahil) için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, icra edeceğiniz avukatlık faaliyetinden elde edilecek kazançlar serbest meslek kazancı olarak değerlendirilecek olup, buna ilişkin serbest meslek kazanç mükellefiyeti tesis ettirilerek elde edilen kazancın yıllık beyannameyle bildirilmesi gerekir. Ayrıca, avukatlık

faaliyetinden dolayı tarafınıza yapılan ödemelerin Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişilerce yapılması durumunda bu ödemeler üzerinden aynı fıkranın (2/b) bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılacağı tabiidir.

Diğer taraftan, anonim şirkette idari işlerde çalışmanız dolayısıyla aldığınız ücret, Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca serbest meslek kazancı kapsamında verilecek beyannameye dahil edilmeyecektir. Ancak, başka bir işverenden de ücret geliri elde etmeniz ve birden sonraki işverenden elde ettiğiniz ücretlerin toplamının 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan (2013 yılı için 26.000 TL) tutarı aşması halinde, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş tüm ücretlerin yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan düzenleme ile Maliye Bakanlığı vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye yetkili kılınmıştır.

Beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi uygulamasına 01.10.2004 tarihinden itibaren başlanılmış olup, beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi hususuna ilişkin açıklamalar 340, 346, 351, 357, 367, 373, 376 ve 386 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılmıştır.

376 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile,

-Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükelleflerine hiçbir hadle sınırlı olmaksızın Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesini ve Geçici Vergi Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu,

-Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükellefleri ile Kurumlar Vergisi mükelleflerine hiçbir hadle sınırlı olmaksızın Muhtasar ve Katma Değer Vergisi Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu

getirilmiştir.

Öte yandan, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 15.11.2007 tarihli ve 101431 sayılı genel yazısıyla da Kanunun Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, 1136 sayılı Avukatlık Kanununa göre ruhsat almış avukatlara elektronik ortamda verilmesi gereken kendi beyannamelerini elektronik ortamda vergi dairesine verebilmek için kullanıcı kodu, parola ve şifre verilmesi uygun görülmüştür.

Buna göre, e-beyanname uygulamasından yararlanabilmeniz için, örneği 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ekinde (Ek: 1) yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu" nu doldurarak, bağlı bulunduğunuz vergi dairesine müracaat etmeniz ve buradan kullanıcı kodu, parola ve şifre almanız yeterlidir.

Bu şekilde talepte bulunmanız halinde, bağlı bulunduğunuz vergi dairesince 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar doğrultusunda kullanıcı kodu, parola ve şifre tarafınıza teslim edilecektir.

Diğer taraftan, istemeniz halinde elektronik ortamda göndermek zorunda olduğunuz beyannamelerinizin, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar doğrultusunda, elektronik ortamda beyanname gönderme aracılık yetkisi almış bulunan meslek mensupları vasıtasıyla durumunuza uyan sözleşmeyi düzenlemek suretiyle elektronik ortamda gönderilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026